

HULIGÁNOK ÉS HÖRDÜLÉSEK

76 Belinszki Zoltán

SÉTA EGY RÉGI PARKBAN

Bányásznapkor jött a Fradi. Az alsógallai állomástól rendőrök kísérték a hordát egyenesen a lelátóig. Széles sorokban vonultak a drukkerok, de nem úgy voltak felöltözve, mint apáink május elsején...

Ha kimaradt a gólhelyzet, egész Óváros hallhatta egy kisvárosnyi ember hördülését. A KISZ-lakótelepen mindenki tudta, hány gól esett. A hangok csak azt titkolták, melyik oldalon.

A fradistákról azt mondták: huligánok. Nyomukban rengeteg szotyihéj maradt. Sörös kupakok, törött üvegek és padok.

Múlt ez is, mint Kipu 2107-es Ladája. A Halászkert étterem zöld hálói. A park közepén elárvult szabadtéri színpad. Nehéz indulat nélkül összeseregetni, mi mindent tettek tönkre az igazi huligánok.

FŰZFA ÉS POÉZIS

A kis szigetre szerelmesek jártak. Muszáj volt nekik: az öreg fűzfa ágai itt úgy hajlottak a vízre, mint leányhaj az udvarló vállára. Csacskaságokat beszéltek, örök hűséget ígértek, néha nagyot veszekedtek, hogy békülhessenek.

Néhány méternyire, a másik parton a súlyos beteg Ady szobra ült. Nézhette a fűzfa ágait. Hallhatta a mély vallomásokat. A víz elvitte hozzá az öszszes felszínes fecsegést is.

De ő már akkor régen megírta a héja-nászt, az elbocsátó szép üzenetet, s hogy mennyire fáj az eljátszott öregség. Kőkalapja és kőkabátja alatt szerelmes szemeket őrzött.

ELHAGYOTT SZÍNTÉR

A színpad falán változtak a képek. Emlékszem, kőbe faragva állt itt Lenin, Marx és Engels. Megtanultuk, hogy melyikük melyik. A kopasz meg a nagy szakállú után, kizárásos alapon Engels a harmadik... Bányásznapkor jöttek a szónokok, a zászlók meg a lampionsor. Itt mindenki föllépett, aki számít.

Ünneplő ruhában tolongott a város. Betaposták a földbe az előző héten kihordott és szétterített kötőrmeléket.

A képekre családi idill és dolgozó bányász került, őket nem lehet összetéveszteni. Itt áll a rendszerváltás utáni első címer. Ma már csak itt... A napsütéses avatáson azt gondoltuk, felszabadultunk. Friss kötőrmelék csikorgott a talpunk alatt.

Az ünnepségek azután Újvárosba költöztek. Ahogyan a buszállomás, a hivatalok, az élet. Amit sosem hittünk volna, eltűnt a dolgozó bányász is. Nyugdíjba ment vagy a megyeszerte kanyargó gázvezetékeknek ásta az árkot.

Rebesgetik, hogy a kötőrmelék régi szinterekről, levert képek-ből érkezett. De már olyan mélyen betapostuk, ítéletnapig se fog összeállni abból semmiféle kompozíció.

Esős napok alkonyán még fölragyog a nagy családi kép. Kőnya mosolyog a történetünkön.

VÁRNI A MŰSORT

Mert nincs itt semmi – mondták a városból elköltözők. A szabadtéri színpad előtt ültek egy padon. Várták a műsort. Csak nem akart kezdődni, hát zúgolódtak, nemegyszer hajnalig.

Pont úgy, mint reggel a buszmegállóban. Ha nem jött a járat, végre beszélgetni kezdtek egymással az emberek. Szidták a rendszert. Aztán, ha beállt a busz, ment ki-ki a dolga után: előbb Tatabányára, majd Budapestre, Győrbe, később Angliába meg Németországba...

Mennyire csodálkoztak, ha megtudták valaha, hogy ők lettek volna itt a szereplők?!

BONYOLULT VISZONYOK

Andi a trösztí étkezde felé elmesélte, hogy nem szereti a Zolit. Babaarcából szép szemek ragyogtak, kis fogai közt csillogtak a szavak. Szeretett erről beszélni, hetente kétszer-háromszor, a trösztí étkezde felé menet.

Mert a Zoli tetszhetne is. Karcsú, magas fiú, sűrű barna hajjal. Izmos is, meg jól pingpongozik. Gazdag is, mert nagy ember az apja. Kedveskedik, folyton udvarol, sokszor várja meg a sulinál. Kísérné Andit mindenhová...

Egyszer már eljutottak a csókiig, Andi szerint sose fognak tovább. Nem szerelmes, erről nem tehet. Meg is mondta, igaz, finoman. Vagy csak meg akarta mondani. Szeretett erről beszélni, hetente kétszer-háromszor, a trösztí étkezde felé menet. Egy korábbi Zolinak.

GENERÁCIÓVÁLTÁS

A fiatal fa már készülődik. Lenyugvó nappal próbálja a helyet. Egyre kopot-
tabbnak látja a padot, sokkal rátermettebbnek önmagát.

78 Nem tudja még, hogy ezerszer könnyebb madarakat dajkálni,
álmodozni és élni. A többi pályázót sem látja: magától az erdőt.

A régi pad nem szól, csak mosolyog. Ismerős a csalogató fény, a fontos
posztra várás. Százával látta már a csenevész törzseket nagyra vágni s rit-
kábban nagyra nőni.

Tudja, hogy egyszer eljön a csere. Olyan nap lesz, mint ezer másik.
Közömbösen körülálló tanúk. Véső és fűrés, mint kinevezéskor. Kegyetlenül
természetes fény.

Kincseit repedéseibe rejti. Felkészül az útra.

ÍGY IS, ÚGY IS JÓ

Furcsa itt a fű, mert régen zúzott kő volt. Emlékszem, apámmal fél délutáno-
kat petanque-oztunk rajta. Érdekes, hogy abban a parkban nem fűvön járta-
tok – mondja otthon okos nagyfiam.

Furcsa lett a színpad, nincs meg a teteje. Mintha munkásmintás
táblacsokiból törögetett volna le valaki. Más talán úgy látná, fák nőnek ki
belőle...

Alacsonyabb a pad is. Feltöltötte a föld. Óvodás koromban még nem
ért le itt a lábam. Fiam meg annak örül, hogy neki most leér.

TÉPETT VIDEOFILM

(tradicionalis strófák vagdalthús konzervre – az elásott versekből)

Faludi Ádám 79

Kékségem!

Amikor betoppan a csizma
akkor a riadalom toppan be.
Megdermedtek állják körül az asztalt,
a hihetlent elhinni módszerét szeretnék
gyorsan meglelni. Csizma az asztalon!
Célra tartott ujjak mereven.
Borsország halott.

Keresztűzre keresztvizet ajánlottatok.
Pár satnya fa, néhány kódorgó túlélő,
akcióművészeti elemeknek hiszik mindegyiket
az elhaladók.
Gazdátlanok, gyertek hozzám Übü csapszékébe!

Szét kellene hasítani egy valódi szekercével
a királylány hajszálát. A Mária-szakadék vége felé
találni rá az egyik szikla alatt, ahol az oly emlékezetes
szalonnasütés megesett valamikor nagyon régen,
ezer és ezer hétlépés mélységnyire ide.
Ezer hétlépésnyi mélység,
ez a tegnap mai neve.

A királylánynak egyetlen vörös hajszála a szikla alatt,
azt kell megtalálnod, és merészen pontos suhintással
hosszában széthasítanod.
Borsország megdermedt,
topp, topp, csizma van az asztalon,
a merevedés önkéntelen,
borshintéstől nem kell tartanod.
A hajszálban felcsavarva az Utolsó Beckett.
Furcsa tákolmány képe dereng a sorok között Kékségem!
Gazdátlanok, gyertek hozzám Übü csapszékébe!

A csizmát ácskapoccsal a cégérre feszíteni,
asztalom előtt térdre haszontalanok!

Hol a nyaram, hol a fagyaltom, az ing vakuja, az állomási freskó?
Mind a kettő, mindkét állomásom hol és hol?
(Székesfehérvár; keretekbe képzelt panno, Balatonszentgyörgy anno dac.)

80 – Néhány kóbor löveget megereszthetnék feljűk –
nyűlt a borsszóróért, és ennek pincér lett a vége.
Egy sötét vaskombinát udvarán álltam másnap,
azzal vigasztalva magamat, hogy az ég felettem
ugyanaz, mint otthon.
Otthon, ahol ezer hétlépésnyi mélyen lakom
jelen állásomhoz mérten,
a vaskombinát udvarán bárányfelhőkkel vasszűrkével.
Kékségem, Borsország halott. A királylány hajszálában a szükséges iratok.
Gazdátlanok, gyertek hozzám Übü csapszékébe!

VERS A VERSENY KÉPTELENSÉGÉRŐL

(tradicionalis strófák vagdalthús konzervre – az elásott versekből)

Arra lettem figyelmes,
hogy szorongatott vagy kilátástalannak érzett
helyzetemben,
ha lehetőségem kínálkozik rá,
versekkel védem magamat.
Megjelölt időktől velem élő versekkel védelmezem
megjelölt időmet az egybezártban és a szertesztben.

Néha elég egy sor, elég a megfogható könyv,
elég hozzáérni a borítóhoz, ha nem látja senki,
mint például az előbb,
amikor az Európában lakozó
Henri Michaux fekete fedelét megérintettem.

Elvénült, cellux ragasztóval összetákoltszent könyv.
Ahogyan kihúztam a reklámszatyorból
a reggelire csomagolt szendvics mellől,
Henri Michaux megsegített.

Pedig ez ma már egyáltalán nem lehetséges,
az ilyesmi nem segíthet.
Ha pénzkötegeket húznék ki a szatyorból,
az elismerésre méltó és hasznos cselekedet lenne,
és rám irányítaná a figyelmet.
Vagy csak azt súgnám a fülükbe,
hogy a szűzanya megsegített,
legtöbbje még arra is rábólintana,
de így csak fél óra hosszat reggeliznek
a vasszagú csarnokban,
ahol a verseny versenyképtelen.

81

A vers versenyképtelen,
Mégis rád borul, elrejt, erre lettem figyelmes.
Arra lettem figyelmes, hogy ismét védelemre szorulok,
és ez meglepett, erre nem számítottam, amikor a
tekintetektől védtem Michaux mennyemet.

Talán elbizonytalanodva azt gondoltam,
hogy szűzanya segíts meg,
talán az emlékezetemen az elsárgult cellux engedett,
és helyette mégis
a fekete Európában lakozó Henri Michaux volt
aki segített.

Pedig ez már sehol a világon nem lehetséges,
ez ma már egyáltalán nem lehetséges sehol a világon.

82 MALMOK

(különféle konyhákban – az elásott versekből)

a kóbor lovagból megmaradt kóborlások
egy tele láda a padláson
a teteje nyitva
kilóg némelyik poros drapéria
az út leírása rajta a por
a gerendán átvetve a legutolsók
és valóban
felesleges mind
nem változtatott a dicsőség az igazságon
semennyit

a lovag változott csak
belátom hogy igazság nincs
felnyergelem a felismerés lovát
és megyek megnézni
a szélmalmokat szélmolnárt
vitorlát malomkövet
őrölt óriások csontlisztjének halmát

ÉTOLAJ SONG

83

(különféle konyhákban – az elásott versekből)

először is azt mondtam
talán a konyha gerendái
a gázláng kékje
vagy a dobozok titka az ablak alatt
esetleg az egész együtt
kozmetikusan

először is azt mondtam
milyen jó lenne egy hátsó gondolat
amitől kedvem kerekedik
meglegyinteni lendületből az eget

beolajoztam a nadrágomat reggelire
olajra léptem vagy bedőltem neki
a tűzhelyen át a sóért nyúlva
ki deríti ki
ki derítheti ki
tiki tiki
madárhang hegye
írja a dalt
ez az étolaj song

próbaként pár lépést közlekedtem
és széttártam a karod hogy nézzed
ez a nap így kezdett meg
szól az étolaj song az étolaj song
lehangolt nadrágszár trombitáimon

vesd le
leültem a szemedben
mint rodin előtt a modell
de semmi gondolkodó
néztem ahogyan mosol